

Benešovský deník, Berounský deník, Boleslavský deník, Kladenský deník, Kolínský deník, Kutnohorský deník, Mělnický deník, Nymburský deník, Pražský deník, Příbramský deník, Rakovnický deník,

16. 6. 2017

„Přála jsem si, aby mi tu nohu vzali. Abych se zbavila té strašné bolesti“

Padesátiletá Jana Křivohlavá má za sebou sedm let těžkého boje. Přestože ji nakonec kvůli vážné nemoci lékaři amputovali levou nohu, prohra za pro ni není. Jak sama říká, bylo to vysvobození.

ANDREA GRUBNEROVÁ

Paní Janě byl ve třiačtyřiceti letech diagnostikován nádor. Protože ale nestě odoperovat, nasadili lékaři velmi silnou léčbu. „Absolvovala jsem čtyři měsíce ozářování a tři měsíce chemoterapie“, říká. Přestože ji agresivní léčba měla pomoci, bolesti neustávaly. Levá noha jí pořád bolela. „Upozorňovali mě na to, že po této léčbě pacienti občas brní nohy a že citlivost je snižena, jelikož může dojít k poškození nervů, ale ty bolesti byly nesnesitelné“, uvádí. Proto navštívila obvod-

ního lékaře. Ten paní Janu poslal opět do nemocnice ke specialistovi. Čevní lékaři následně zjistili, že její cévy v oblasti břicha, třísel a nohou jsou od ozářování úplně ztuhlé.

LÉKAŘI SE SNAŽILI NOHU ZACHRÁNIT

Paní Jana tak musela jezdit každých čtrnáct dní na čišťení cév. Později ji dokonce znovu hospitalizovali v nemocnici a podávali jí léky na ředění krve.

Jelikož se ale její zdravotní stav výrazně nelepšil, přistoupili lékaři k operaci, při které měli paní Janě udělat bypass, který by s prokrvením mohl pomoci. To se ale nepovedlo. „Zjistili, že v mém případě zkrátka není možné bypass provést“, vypráví.

Po operaci se Janin stav opět zhoršil. Její levá noha se přestala úplně hojit. „Od půl stěna až dolů mi noha celá zčernala a už se, když to reknou natvrdo, doslova

rozpadala“, vzpomíná. Ačkoli lékaři udělali možné i nemožné, aby nohu zachránili, oznámili nakonec Janě, že ji levou nohu budou muset amputovat. „Bylo to úplně poslední řešení, jak mi mohli pomoci“, tvrdí.

Když se Jany zeptáte, jak se v ní mísily pocity ve chvíli, kdy tuto zprávu od lékařů uslyšela, s odpovědí neváhá ani minutu. „Já sama chtěla, aby mi nohu vzali, strašně jsem si to přála, abych se konečně po těch letech zbavila bolesti. Stav, ve kterém jsem byla, nebyl žádný život“, vypráví.

ANI PO ZÁKROKU SE VŠE NEHOJILO, JAK MĚLO

Následující dva roky po amputaci levé nohy má Jana v mlze. Uzavřela se totiž do sebe a okolí tím pádem vůbec nevnímala. „Měla jsem pořádkově bolesti, takže jsem byla po silných oplaty a do toho jsem brala i antidepressiva. Pálýl se

totiž špatně hojil, zespona se na něm udělala modřina, takže mi ránu lékaři znovu otevřeli a zavedli tam by-pass. Ten ale moje tělo vůbec nepřijalo, operaci jsem čtyři měsíce tak musela čekat na dárcovský stěp. Pak teprve se jí páhýl začal hojit tak, jak měl.

Její rodina i přátelé ji celou dobou byli velkou oporou. „Ale ne tím způsobem, že by mě litovali. Věděli, že to pro mě byla úleva, protože si pamatovali období, kdy jsem prožívala několik měsíců nesnesitelných bolestí kvůli tomu, že se mi noha vůbec nehojila. Proto si všichni přáli, abych to byla zase já, bez bolesti.“

PRVNÍ PROTĚZA AŽ TŘI ROKY PO AMPUTACI

Klasicky se pacienti po amputaci končetiny vybudují protězu do měsíce. „Čím dříve pomůcka přijde, tím je náročnější. Navíc mnoho lidí pak trochu zlenivá a už se jim do té dřiny s protézou nechce“, uvádí fyzioterapeutka a lektorka Školy chůze na Rehabilitační klinice Malvazinky Hana Kohoutová.

To, zda je pacient na protězu připraven, ovšem určuje lékař po zhodnocení celkového stavu dotyčného. Používání protězy totiž vyžaduje energeticky zatěžuje kardiovaskulární systém.

Právě kvůli nedobrému zdravotnímu stavu si paní Jana na svou „novou“ nohu musela tři roky počkat. „V té době jsem opravdu vůbec nevnímala své okolí, takže navázat kontakt s jakýmkoli protetikem neslo“, podotýká.

Pak se ale prostřednictvím sociální sítě dostala

právě do Rehabilitační kliniky v pražských Malvazinkách. „Když jsem tam přišla poprvé a viděla všechny ty lidi, jak chodí, a já přijela na vozíku, nevěřila jsem, že někdy zvládnou znovu chodit. I proto, že většina z nich mohla začít hned cvičit a zkoušet protězu.“

Navíc si podle jejích slov za ty tři roky už zvykla na to, že nohu nemá. Když jí tak protetik, se kterým byla v kontaktu, protězu dal, měla ji doma dva měsíce opřenou o skříň a vůbec si jí nevnímala. „Brala jsem ji jako nějakou věc, která ke mně vlastně nepatří“, tvrdí pacientka.

Pak se v ní ale o Vánocích něco zlomilo a zkusila se postavít. Do péči si jí tehdy vzala právě fyzioterapeutka z Rehabilitační kliniky v Malvazinkách Hana Kohoutová. S tou paní Jana pilně cvičí, aby brzo svou propotřezanou nohu vyměnit za nadstandard, který jí dá zase nové možnosti. Se svou lektorkou si navíc maximálně rozumí. „Haničce mohu říci všechno“, říká pacientka.

„Pro mě je zase odměnou to, když mi Janča, která se nedávno ještě na protězu vůbec netvářila, najednou poslala fotku, na které se svým manželem tančí na plese“, říká dojatě fyzioterapeutka.

„Tady je úplně jedno jestli jste malý, velký, silný, tenký. Je to taková sranda, že mám pocit nejen, že žiji nový život, ale možná i lepší, než jsem žila předtím“, konstatuje paní Jana.

MUSÍM SE SOUSTŘEDIT, ABYCH UDĚLALA KROK

„Ač to tak na první pohled nevypadá, tak paní Jana přiznává, že si stále na to, že má opět obě nohy, musí ještě zvykat.“

„Už neumím udělat krok automaticky, musím se na to soustředit, takže mi zatím ta nová noha spíše překáží, ale to je otázka času. Uvedomuji si totiž, že díky protěze mám zcela jiný život a mohu prožívat plynulodotné dny jako všichni ostatní. Protože jsem opravdu už nedoufala, že bych ještě někdy mohla chodit“, dodává Jana Křivohlavá.

PROGRAMEM Škola chůze Rehabilitační kliniky Malvazinky procoují ročně desítky klientů. Erudované fyzioterapeutky jim pomáhají vrátit se zpět do aktivního života. Foto: archív